

• PAŹDZIERNIK 2021 - PRZECIWDZIAŁAMY ZMIANOM KLIMATU

Dlaczego walka ze zmianami klimatycznymi jest ważna dla UNICEF? Wysłuchanie wywiadu #Dla przyszłych pokoleń – troska o klimat to troska o dzieci, przeprowadzonym przez Centrum UNEP GRID z doktor Moniką Kacprzak - Rzeczniczką Prasową UNICEF Polska.

<https://anchor.fm/centrum-unepgrid-warszawa/episodes/09-Dla-przyszlych-pokole--troska-o-klimat-totroska-o-dzieci--Monika-Kasprzak-UNICEF-e14ssg1/aa66q8mk>

Klimatyczne ABC . Zapoznanie z informacjami o tematyce klimatycznej na stronie internetowej: [Klimatyczne ABC. Interdyscyplinarne podstawy współczesnej wiedzy o zmianie klimatu – PDF | Nauki biologiczne \ Ekologia i ochrona środowiska | - Księgarnia Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego \(www.pl\)](#)

Obejrzenie animacji na temat efektu cieplarnianego : [Paxi – Efekt cieplarniany – YouTube](#)

Katalog działań na rzecz środowiska- warsztaty oraz lekcje przyrody w klasach 1-8 oraz w świetlicy szkolnej

WAŻNE DATY W KĄCIKU UNICEF

02.10. – Międzynarodowy Dzień Bez Przemocy

14.10. - Dzień Edukacji Narodowej

14.10. – Światowy Dzień Wzroku

<https://sp25.zso3.olsztyn.pl/2021/10/swiatowy-dzien-wzroku-14-x-2021/>

24.10. - Dzień Narodów Zjednoczonych – 76. Rocznicą powstania ONZ

Torba ekologiczna. Propozycja UNICEF

Instrukcja – jak zrobić torbę z koszulki

1. Wywiń koszulkę na lewą stronę.

2. Odetnij nożyczkami rękawy. Postaraj się zrobić to jak najdokładniej. Ramiączka, które pozostaną będą pełniły rolę uchwytów.

3. Następnie odetnij kołnierzyk.

4. Teraz potnij dół koszuli w paski. Paski powinny mieć długość ok 2,5 cm. Pomiędzy paskami zachowaj ok 1,5 cm odstępy.

5. Następnie zawiąż supełki z pasków na całej długości koszulki, tak aby połączyć część przednią oraz tylną koszulki.

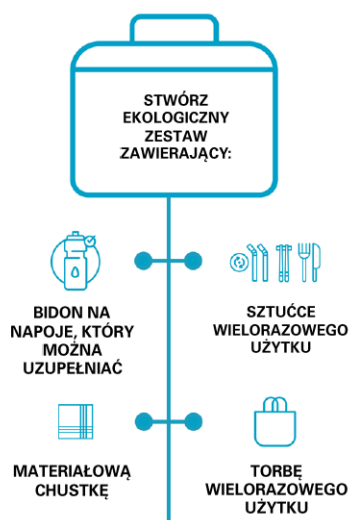
6. Aby uszczelnić dno torby należy zawiązać kolejne supełki, korzystając tym razem z sąsiadujących pasków, powstałych z wcześniejszych węzłów.

7. Następnie na każdym pojedynczym pasku zawiąż supełek, aby wzmocnić wcześniejsze węzły.

8. Wywiń torbę na drugą stronę. Gotowe!

Dlaczego bioróżnorodność jest ważna?

5 rzeczy, które powinniśmy wiedzieć.

1 Czym jest bioróżnorodność?

Termin ten oznacza różnorodność biologiczną i odnosi się do wszelkich odmian życia - roślin, zwierząt, grzybów czy mikroorganizmów - jak również do stworzonych przez nie ekosystemów i siedlisk, w których żyją.

Różnorodność biologiczna obejmuje trzy poziomy:

- różnorodność gatunkową: zróżnicowanie pod względem gatunków,
- różnorodność genetyczną: różnorodność puli genów w roślinach, zwierzętach, grzybach i mikroorganizmach,
- różnorodność ekosystemów: czyli różnorodność naturalnych środowisk, w których organizmy żyją.

© Cynthia Alonso for UNICEF

2 Dlaczego bioróżnorodność jest ważna?

Bioróżnorodność jest kluczowa dla ludzkiego zdrowia i dobrobytu, rozwoju gospodarczego, bezpieczeństwa żywnościowego i innych obszarów, które w sposób istotny wpływają na życie człowieka.

Organizmy, ekosystemy i procesy ekologiczne dostarczają nam tlen i czystą wodę, wspomagają obieg węgla, wiążą składniki odżywcze. Umożliwiają wzrost roślin, kontrolują szkodniki i choroby, pomagają zachować równowagę w przyrodzie, chroniąc przed katastrofami naturalnymi, np. powodzią oraz regulują klimat.

© Cynthia Alonso for UNICEF

3 Co rozumiemy jako utratę bioróżnorodności?

© Cynthia Alonso for UNICEF

Bioróżnorodność zanika obecnie najszybciej w historii ludzkości. Ludzie stanowią zaledwie 0,01% wszystkich żywych stworzeń, a przyczynili się do utraty 83% wszystkich dzikich ssaków i połowy roślin w ciągu zaledwie ostatnich 100 lat.

Sposób, w jaki uprawiamy żywność, wytwarzamy energię, pozbywamy się odpadów i konsumujemy zasoby, niszczy delikatną równowagę natury, od której zależy przetrwanie wszystkich gatunków, w tym naszego. Naukowcy zgadzają się, że zmiany klimatyczne zachodzą o wiele za szybko, aby gatunki mogły się przystosować i przetrwać.

4 Jak bioróżnorodność wpływa na dzieci?

Nikt nie jest odporny na negatywne skutki związane z utratą bioróżnorodności i degradacją ekosystemów. Są one szczególnie niebezpieczne dla dzieci – przede wszystkim dlatego, że dzieci cały czas się rozwijają. Dzieci także nieświadomie narażają się na różnego rodzaju niebezpieczeństwa wynikające z utraty bioróżnorodności, jak np. zabawa w zanieczyszczonej wodzie czy ziemi.

© Cynthia Alonso for UNICEF

Żywność

Bioróżnorodność jest kluczowa dla zapewnienia dzieciom pełnowartościowych posiłków. Ma znaczenie dla produkcji zbilansowanej i zróżnicowanej żywności. Bioróżnorodność genetyczna zapewnia ważne funkcje ekosystemu, jak m.in.: użyznianie gleby, przetwarzanie składników odżywczych, regulacja szkodników i chorób, kontrola erozji oraz zapylenie upraw i drzew.

Woda

Co dwie minuty na świecie umiera dziecko z powodu chorób związanych z zanieczyszczoną wodą. Bioróżnorodność wspiera ekosystemy w dostarczaniu i oczyszczaniu wody.

© Cynthia Alonso for UNICEF

© Cynthia Alonso for UNICEF

Odporność

Różnorodność biologiczna jest niezbędna do zwiększenia odporności społeczności i zmniejszenia ich podatności na różnego rodzaju trudne sytuacje związane np. ze zmianami klimatu czy klęskami żywiołowymi. Utrata różnorodności biologicznej destabilizuje ekosystemy, które pomagają regulować klimat i łagodzą skutki katastrof naturalnych, np. powodzi. Utrata bioróżnorodności prowadzi do osłabienia odporności społeczności, a także ogranicza ich zdolność do adaptacji oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa przyszłych pokoleń.

Choroby

Utrata różnorodności biologicznej może zwiększyć częstotliwość występowania i zakres rozprzestrzeniania się niektórych chorób zakaźnych, które mogą prowadzić nawet do śmierci. Choroby, które przenoszą się ze zwierząt na ludzi, stanowią poważne zagrożenie: badania pokazują, że 75% wszystkich pojawiających się chorób pochodzi od dzikich zwierząt, w tym między innymi COVID-19. Wylesianie wypędza dzikie zwierzęta z ich naturalnych siedlisk i przybliża je do ludzi, co jest związane z 31% przypadków wybuchu epidemii, takich jak epidemia wirusa Ebola, czy wirusów Zika i Nipah. Zmiana klimatu zmieniła i przyspieszyła przenoszenie się chorób zakaźnych, przyczyniając się jednocześnie do przesiedlania ludzi.

© Cynthia Alonso for UNICEF

Lekarstwa

Różnorodność biologiczna jest ważnym i niezastąpionym źródłem dostępnych leków. Unikalne i innowacyjne cząsteczki, stanowiące podstawę do wytwarzania nowych leków pochodzą od roślin, grzybów oraz zwierząt. Różnorodność biologiczna dostarcza również modeli, wykorzystywanych do badania chorób oraz opracowywania metod leczenia.

Rozwiązania oparte na naturze

Okolo 50 000 do 70 000 gatunków roślin jest wykorzystywanych na potrzeby medycyny, a aż połowa nowoczesnych leków, została przygotowana w oparciu o naturalne składniki. Utrata bioróżnorodności zagraża ich przyszłej produkcji. Jednym z takich przykładów jest południowoamerykańskie drzewo cinchona, stanowiące źródło leku na malarię. Malaria to choroba szczególnie niebezpieczna dla dzieci - 67% przypadków śmiertelnych z powodu malarii w 2018 roku stanowiły dzieci poniżej 5. roku życia.

.....

Przyroda

Kontakt z przyrodą ma pozytywny wpływ na zdrowie fizyczne oraz dobre samopoczucie. Badania wskazują, że obcowanie z naturą od najmłodszych lat może przyczynić się do lepszych osiągnięć w szkole, poprawy kondycji fizycznej, zmniejszenia ryzyka otyłości, a także do niwelowania stresu i wywierania pozytywnego wpływu na poczucie własnej wartości.

© Cynthia Alonso for UNICEF

5 Co możemy zrobić, aby zachować różnorodność biologiczną?

Wiedza i świadomość

Jeśli zależy nam, aby ludzie zmieniali swoje zachowania, na takie, które przyczynią się do ochrony różnorodności biologicznej, musimy pomóc im zrozumieć, jakie konsekwencje niesie ze sobą jej utrata. Świadomość i wiedza to podstawa do wdrażania bardziej zrównoważonego stylu życia i dokonywania odpowiedzialnych wyborów w zakresie zużycia energii, żywności i wody, co z kolei przełoży się na zmniejszenie zagrożenia dla różnorodności biologicznej.

© Cynthia Alonso for UNICEF

Odtwarzanie ekosystemów

Ochrona i odtwarzanie siedlisk ma kluczowe znaczenie i przynosi ogromne korzyści. Według Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), przywrócenie 46% zniszczonych lasów na świecie może przynieść do 30 USD korzyści z każdego wydanego dolara, zwiększając lokalne zatrudnienie i podnosząc świadomość społeczności na temat znaczenia różnorodności biologicznej. Wszelkie porozumienia związane z klimatem i środowiskiem stanowią okazję do uznania ścisłych powiązań między ludźmi, przyrodą i klimatem. Pozwalają także przekładać je na działania mające na celu zmniejszenie

zagrożeń związanych z przyrodą. Ich celem jest doprowadzenie do zwiększenia obszarów chronionych na naszej planecie, odtworzenia naturalnych siedlisk, zamknięcia nielegalnych rynków dzikiej przyrody, zmiany wzorców konsumpcji, w celu zmniejszenia obciążenia dla przyrody oraz wyznaczenia celów obniżenia o połowę wpływu wszystkiego, co produkujemy i konsumujemy. To z kolei pomogłoby bezpośrednio zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych, co również przyczyniłoby się do przeciwdziałania zmianom klimatu.

Chciecie dowiedzieć się więcej o tym, dlaczego bioróżnorodność jest ważna?

Zapraszamy do obejrzenia filmu: https://www.youtube.com/watch?v=GK_vRtHJZu4
W ustawieniach możecie zmienić język napisów na polski.